Sumonyi Zoltán

A kiürült éden

Kataáng Mihály ifjúsága

A HATODIK BARLANGKÉP

36.

Mi az a létra? Honnan ismerős,
amit a Szellem most vetít a falra?
Egy könyvespolc? De nagyon lebegős,
egy-két csavar rögzíti csak a falba.
Ilyen létrás polcokra nem lehet
sűrűn pakolni súlyos könyveket,
s legtöbb helyen, amint a korhoz illett:
öt-hat könyv mellett fényképek meg nippek.

37.

„Pedig ez volt a könyvespolc, amit
első lakásunkban magunk szereltünk
– erősítette meg Mihály, amint
  a régen látott bútor árnya feltűnt –
és nem szakadt le! Szótár, lexikon,
egymás mellé szorult a polcokon,
meg albumok, nehéz, fényes papíron:
a képtárak ömlesztett képeit
idézi vissza később mindenik,
mert megjegyezni fejben úgyse bírom.”

38.

De itt a létrás könyvespolcot látva
most egycsapásra minden mozzanat
eszébe villant. Ott, a kis lakásba
a lift felőli falra polcokat
terveztek, végig, ablaktól falig,
s a padlótól egész a plafonig,
ehhez pedig ki kellett pontosan
számítani, hány létra kell, hogy egy-egy
méter legyen közöttük majd a polc,
s polconként hány tartó fület szerelnek.

39.

Aztán busszal ki Erzsébetre, mert egy
lakatosnál már minden készen állt.
A nyomdából-ismert baráttal mentek,
korábban ő mindent végig csinált:
„zománcfestékkel feketére kell majd
lefesteni a szürke fémeket,
a létrákat, a tartó füleket,
a deszkákért meg ki a fatelepre,
gyalulják és szabják méteresekre!”

40.

A festést és a deszkák lakkozását
a kis lakás halljában székeken
csinálták: háttal fordított széktámlák
alkották az alkalmi munka-állványt,
alá újságpapírt terítve le,
hogy parkettáját se lakk, se a festék
sárgára, vagy feketére ne fessék.

Előtte persze még létránként egy-két
csavar helyét jelölték meg a falra,
hogy majd öt centi mélyen becsavarva
a polcrendszert biztonságban megtartsa.

41.

Hanem ekkor kezdődött csak a munka!
A polcok, létrák száradtak magukba',
de bent, a háló- (s egyben nappali)
szobában kezdődött a fal fúrása,
majd vésése, vad kalapácsolása,
s azt mindenütt lehetett hallani,
a földszinten, az emeleteken,
mert a bauxit vasbeton-elem,
– a '30-as évek nagy találmánya,
  melyről úgy hírlett, porlik, megreped –
harmincöt év múltán se engedett,
a vídia-fúrót is tönkre vágta.

42.

Aztán, a túl öblösre vájt lyukakba
mert tipliket már tenni nem lehet,
drótot tekertek egy-egy facsavarra,
a drót képezte így a menetet,
s a vájatot habarccsal teletömve
tövig nyomták a drótozott csavart,
amit, ha már a habarcs megkötötte,
Mihály csavarhúzóval kicsavart.

Mihály, meg persze mind, a régi társak
a nyomdából, s az évfolyamról is
kalákában dolgozni föl-föl jártak,
a fiúk is, meg hát a lányok is.
A lányok inkább festettek a hallban,
aztán kenték a zsíroskenyeret.
A fiúk meg a lengyel vodkát hozták,
hogy igyanak is, ne csak egyenek.